

PLAÇA MAJOR

Pep Collell

Talons en català

Dies enrera vaig assistir a l'acte de presentació oficial dels talonaris en català a Perpinyà. Es tractava d'un acte simbòlic, però que es va convertir en una assemblea de catalanistes que celebraven un fet que per a nosaltres ara ens pot semblar intrascendent però que per a la Catalunya Nord era ben significatiu. La sala d'entrada del Castelllet va quedar petita, cosa que va sorprendre els organitzadors. I la veritat és que a mi també em va cridar l'atenció. Després de molt de temps d'estar en contacte amb gent de la cultura i de la política de l'altra banda del Pirineu, m'he adonat que tot està per fer en el tema del català. Ja m'ho havien dit moltes vegades, però resulta més dur viure-ho personalment.

El català és gairebé una llengua morta per un tant per cent molt important de la població. No intenteu pas preguntar alguna cosa en català al jovent de trenta anys per avall. Tindreu molta sort si algú us entén. El català només el parla la gent gran, sobretot en els pobles petits. I amb prou feina el saben llegir. Jo diria que s'ha tocat fons. Per això l'acte de dies enrera era festejat per la gent que des de fa anys lluita per la recuperació de la llengua. El tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Perpinyà, Lluís Llibutry, va arribar a dir que «avui és per a nosaltres una festa extraordinària». Ell mateix m'explicava les reaccions que hi va haver a Perpinyà quan fa una colla d'anys es va posar en marxa el Castelllet com a centre català. «Ils sont fous», deia la gent. Però gràcies a aquests «bojos», es comença a notar un ressorgiment. A la Universitat de Perpinyà s'estudia el català com una llengua, encara que és considerada estrangera. Temps enrera es va inaugurar la Llibreria Catalana, l'escola Bressola lluita per la seva subsistència, «Ràdio Arrels» emet íntegrament en català... Precisament un dels retrets que ens fan als catalans del Sud és que anem a Perpinyà a fer pràctiques de francès, quan el que hauríem de fer és parlar el català. Ja ho sabeu. És una col·laboració concreta i ben senzilla que ens demanen.

L'alcalde, Lluís Comalada, vol controlar la instal·lació de tanques metàl·liques a les finques de Caldes.

Per regular la instal·lació de tanques metàl·liques a les finques

Caldes suspèn les llicències per a construccions agrícoles

CALDES DE MALAVELLA (De la nostra Redacció, per Joan Ventura). — Amb la finalitat de regular la proliferació de tanques metàl·liques en les finques de pagès, l'Ajuntament de Caldes ha suspès l'atorgament de llicències de construccions agrícoles i ramaderes fins que no s'hagi estudiat una reforma de l'actual normativa del pla general. El consistori que presideix l'independent Lluís Comalada ha adoptat aquesta decisió per «regular al màxim possible la instal·lació de tanques que envolten les propietats, en defensa dels interessos de la gent».

La suspensió afecta les construccions que es vulguin fer en sòl no urbanitzable i en sòl urbanitzable no programat. Els serveis tècnics municipals calculen que l'estudi de la reforma del planejament pot durar uns sis mesos, i no es descarta que hi hagi altres modificacions puntuals. Aquestes actuacions hauran de rebre, una vegada finalitzades, el vist-i-plau de la Comissió d'Urbanisme.

En els darrers temps, dues importants propietats de pagès del terme municipal de Caldes —Can Matetas i Can Cabanyils— han tancat les finques amb tela metàl·lica amb la justificació que hi tenen animals. Can Matetas, una propietat de 74 hectàrees, acull tot tipus d'animals en llibertat. Cabres munteses, conills, faisans, senglars i altres espècies estan protegits per 3.400 metres lineals d'una barrera de dos metres i mig d'alçada. A Can Cabanyils s'ha instal·lat una tanca de cinc quilòmetres de longi-

tud, encara que d'unes característiques més senzilles que l'anterior.

El pla general de Caldes, aprovat definitivament el mes d'agost de l'any 1982, no contempla una normativa específica per a aquests casos, per la qual

cosa l'Ajuntament es veia obligat a donar les llicències que per a aquesta finalitat es sol·licitaven. Ara, l'Ajuntament en ple, en sessió del 28 de gener passat, ha acordat estudiar la modificació de la normativa per «intentar regular al màxim la proliferació de noves tanques que no estiguin plenament justificades», segons ha declarat Lluís Comalada.

Sense precedents

La iniciativa de Caldes podria estendre's a altres poblacions, ja que no hi ha precedents que els plantejaments tinguin una normativa que contempli el tanca-

ment de les propietats privades. Lluís Comalada manifesta entendre que una explotació ramadera «hagi de vetllar perquè els animals puguin pasturar amb tranquil·litat». L'altra cara de la moneda és que les xarxes metàl·liques que s'instal·len priven el pas a qualsevol indret de la finca.

En aquest sentit, els criteris de la Comissió d'Urbanisme de Girona estableixen que en sòl no urbanitzable les úniques llicències permeses són per a les masies destinades a usos agrícoles. El cas és que els propietaris volen protegir les finques de les «invasions» que sofreixen.

La lluita per un urbanisme «legal»

Els problemes urbanístics de Caldes no s'acaben amb la creixent demanda per aïllar les grans propietats del món exterior. Des dels anys setanta les urbanitzacions de segona residència han ocupat tota la perifèria del municipi, creant autèntics «ghettos» de conflictivitat. A l'any 1979, la candidatura «Independents per Caldes», encapçalada per Lluís Comalada, guanyà les eleccions per majoria. Una de les primeres accions municipals va ser posar fre a la disbauxa urbanística de les rodalies.

Tres anys més tard s'aprova la revisió del pla general, redactada pels arquitectes Joan Escrivà i M^o Dolors Nadal. La majoria de les urbanitzacions havien entrat en una dinàmica de normalització que encara avui no ha culminat. Punts autènticament conflictius han estat Llac del Cigne, Aigües Bones i Can Solà Gros I i II.

Llac del Cigne, amb noucentes parcel·les, té pràcticament la infraestructura acabada. Les desavinences dels veïns

amb el primer promotor, Joan Vidal i Saballs, i la postura d'aquells envers l'Ajuntament han fet ajornar-ne la legalització i provocat un niu de problemes.

Can Solà Gros I i II, promogudes per Ramon Ventura i Solé, presenten moltes deficiències en els serveis, la qual cosa ha estat la causa de forts enfrontaments entre els mateixos veïns. Aigües Bones ha entrat finalment en una situació de normalitat, després que el promotor inicial desaparegués d'escena.

NOVEL·LES D'ESTIU, D'HIVERN I DE TOT TEMPS

JORDI ARBONÉS (NII)

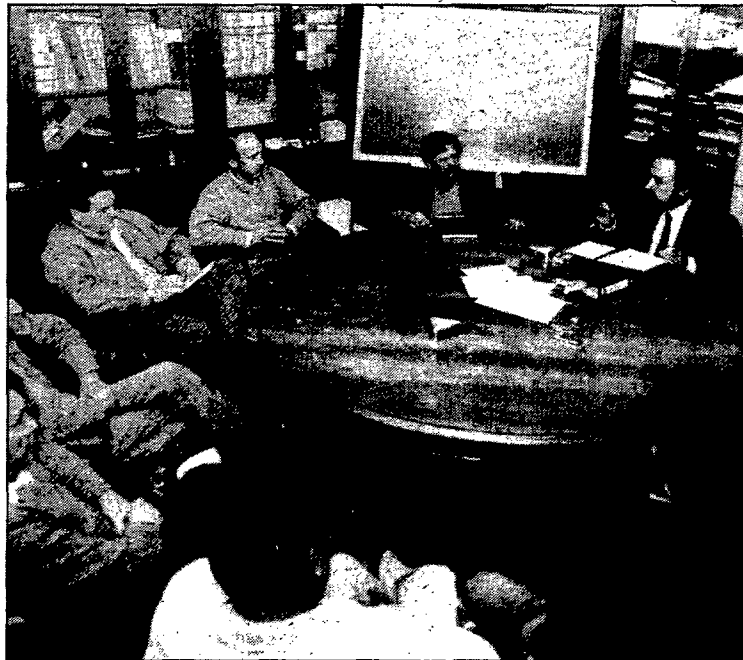
Pecat Mortal

125 ptes.

LES NOVEL·LES AL PUNT

LA NOVEL·LA AL PUNT

DEMANI-LES AL SEU QUIOSC

Banyoles ensenyarà a construir.

— L'Escola de Formació Professional de Banyoles impartirà ensenyaments de construcció per tal de fomentar la participació dels joves en el món de la construcció. La iniciativa va sortir de la Unió d'Empresaris de la Construcció, preocupats per l'envelliment dels treballadors del ram. En la reunió mantinguda amb l'alcalde de Banyoles, Pere Hernández, els empresaris van sol·licitar que l'ajuntament suprimeixi el dipòsit previ del pagament de les llicències d'obres majors. Els constructors consideren també que l'ajuntament els aplica una taxa excessivament elevada per l'execució d'obres que obliguen a l'ocupació de part de la via pública. Foto: Joan Comalat.